

"ישיבישע בלאט" "לאמדעט" ב"דף היומ" בשו"ת ומ"מ

דף מב.

1. דילמא מגבה לה, וקשה לשיטות הראשונים (ריטב"א קידושין נו: ע"ש בהערות) דא"א לזכות באיסורי הנאה איך יזכה כאן בע"ז?

תוד"ה מפני, מה שדנו אי הוי ספק טומאה ברה"ר, ע"ע תוס' בפסחים ט; ותוס' נדה טו; ועי' מהר"ם כאן, וביעב"ץ שם.

שהטילה נפל לבור, ועי' חוות יאיר סה' מה שהוכיח מאן לגבי קבורת נפלים, ועי' מג"א תקכו' כ שלמד שהשלכתו לבור זהו קבורתו, ועי' חזו"א או"ח קלג' ב'.

ובא כהן, ומה היה מטרתו עי' רש"י כאן ובנדה טו; והאם היה חכם או שוטה, עי' תוס' ד"ה ובא ובמהר"ם, ועי' רש"י בפסחים ט; ועי"ש יעב"ץ, ובחתי"ס נדה טו;.

תוד"ה מפני, במה שהקשו שטומאה עולה עד לרקיע, ע"ע רש"י בפסחים ט; שהיה בו פו"ט, עי' ע מהרש"ל ופלי' שם, וע"ע תור"ד.

דלמא מגבה לה והדר מבטיל, ועי' מג"א תקפו' ה' מה שרצה להוכיח מאן למחלוקת הרא"ש ר"ה פ"ג ט', והב"ח שם האם יכול לזכות בע"ז של גוי, ועי' קרבן נתנאל על הרא"ש שם אות ק', וכן ביד אפרים על השו"ע שדחו ראייתו.

שהביא אבנים מן המרקוליס וכו' ה"נ כדרבא, ועי' תור"ד איך שייך שם הגבהה, ועי' תוד"ה הכא וביעב"ץ וחי"הרא"מ הורו"ץ.

ע"ב

1. וקתני יתיז בקנה, ועי' רש"י דהראיה ממה שמותר להתיז על עצי הקן, וקשה הרי משמע שרק עצי הקן מותרים והאשרה עצמה אסורה, ואילו לר"ל בע"ז שנשתברה כולה מותרת?

כגון דאייתי עצים מעלמא וקינתה בהם, ועי' רמב"ם וראב"ד ע"ז ז' יב' שנחלקו האם בסתמא אמרינן הכי, עי"ש כס"מ, ועי' מרכבת המשנה דפשט הסוגיא כאן משמע כהראב"ד דמסתמא לא אמרינן הכי, אמנם הלכה כהרמב"ם מדינא דרוב וקרוב הלך אחר הרוב.

אל רבי יעקב לרבי ירמיה וכו', עי' ראב"ד ותור"ד אי בא לפרש דברי רבי אבהו או לחלוק על דבריו, וע"ע סוגיא דמעילה יד. ובתוס' שם במה שונה מסוגיא דהכא, ועי' רמב"ם ע"ז ז' יב' ולח" מ שם.

בביצים כאן וכאן אסורים, ובטעם איסורן, עי' רש"י ותוס', וע"ע ברמב"ם ז' יב' דאיסורן משום שהאשרה כבסיס, ועי' כס"מ ומרכה"מ שם, ועי' ראב"ד שכתב דהביצים הוי כגידולי האילן, והקשו א"כ למה כשגדלים מותרים, ותי' הפר"ח שם דכל האיסור מדרבנן דמיחזי כגידולין, וכגדלין ופורחין ממקום למקום לא נראה כגידולין.

צורת חמה, עי' רש"י ובמהר"ם דאין הכוונה לצורת חמה שלנו אלא למה שהם קוראים צורת

חמה, וכ"כ ברמב"ם פיה"מ, אמנם עי' ש"ך קמא' ח' שגם חמה ולבנה ממש אסורות מדין לא תעשון איתי, שאין לעשות כדמות המשמשים במרום.

ודרקון, עי' רש"י וברמב"ם פיה"מ ובתויו"ט דהכוונה לתלי הירח עי' רמב"ם קידוה"ח פט"ז, והוא הנקרא נחש בריח, עי' מרדכי רמז תתצ', ועי' רש"י לקמן מג. ד"ה הני דאינו מן המשמשין במרום, עי' בהגהות רבי העשיל על הטור י"ד קמא'.

שעל המכובדים אסורין ועל המבוזין מותרין, ועי' בר"ן על הרי"ף שהביא מהירושלמי שאירי בסתמא ולא בידוע שהם נעבדים או שאינם נעבדים, ועי' מה שביאר בדברי הירושלמי מהרשב"א ומדיליה, וע"ע ריטב"א.

ואי בעושה צורת דרקון מי אסיר, ושאיני מלעיל דאסר לבנות כיפה לע"ז, דהכא יתכן שרוצה לנו, ריטב"א.

בס"ד

התשובות

השתדלנו להביא את תמצית דברי המפרשים, מלבד אלו המובאים בגמ' כמו תוס', מהרש"א רש"ש וכדו'.
1. כן הקשה באבני מילואים שו"ת ז', והר"ן מג. תירץ דכיון שיכול הגוי לבטלה, אף שכרגע אסורה בהנאה עדיין דין ממון לה ואפשר לזכות בה, ובריטב"א כתב דשייך זכייה כדי להוסיף באיסור שבה כשתיה ע"ז של ישראל, וכעין זה כתב האבנ"מ דאין זו זכייה בגוף הממון, אלא קבלת אחריות ובעלות לענין שיקרא שמו עליו, ועי' עבודת עבודה שהסתפק מה הדין בקטן האם יוכל לבטל כיון שאין לו זכייה בגוף הממון, ויתכן שתלוי הדבר בתירוצים אלו.

ע"ב

1. כן הקשה ההגהות על המל"מ ע"ז ז' יב', ותי' במגדים חדשים, דכאן העכו"ם אינו מבטלה אלא אומר שעבודתו מרחמת על העופות, ובחי' מהר"י שפירא תי' דהכא שעיקרה קיים (ומחליף) אינה מבטלה וכמו בשיפה לצרכה.

לע"נ רבי חיים בן ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשע"ח
להנצחות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת הדף במייל שלח בקשה לכתובת זו, והדף יישלח אליך בל"ג מידי יום.

חדשו! נפתח קו טלפון בו ניתן לשמוע את השאלות והתשובות מידי יום-0795255901
השאלות ינתנו מידי בוקר, התשובות - בשעות הערב, בקרוב יהיה ניתן להשאיר תשובות.